

Inleidend woord op lied en lezing...

Vijf grote redevoeringen telt het evangelie naar Matteüs.

Vandaag lezen we een gedeelte uit de laatste grote redevoering.

De vijfde rede, die ook wel de rede over de laatste dingen genoemd wordt.

Waar het dan over gaat?

Dat is best moeilijk te verwoorden.

Het gaat over de laatste dingen, over de beslissende dingen, over dat wat er werkelijk toe doet...

Of misschien ook over waar het heen gaat, het doel van de geschiedenis, voltooiing...

Of over een troostrijk uitzicht. Hoopvol. Perspectief. Een nieuwe wereld.

En altijd gaat het dan ook om de goede keuzes maken – omwille van toekomst...

In dat kader gaat het in het stukje van vandaag

over lampen die brandend gehouden moeten worden...

Licht leven. Je licht laten schijnen voor de mensen – in het donker...

En over lamp en licht zingt ook psalm 119,

die psalm over dat wat er werkelijk toe doet:

het doen van Tora...

Zingen: psalm 119, vers 39 en 40

EVANGELIELEZING: Matteüs 25: 1 t/m 13 (Nieuwe Bijbelvertaling 2004)

OVERDENKING

Gemeente van Jezus Christus,

een verhaal

over tien meisjes,

tien bruidsmeisjes,

vijf wijs en vijf dwaas...

Vijf mogen mee naar binnen,

vijf komen er niet in.

Vijf mogen feest vieren,

vijf staan voor een dichte deur...

Het lijkt een verhaal

dat botst met alles wat we - van Jezus -

geleerd meenden te hebben,

met alles waarvan wij denken dat het

juist is en wijs en goed...

‘Samen delen’ leert de bijbel ons –

en geven wij elkaar als belangrijke waarde door,

maar hier laten de wijze meisjes de dwaze aan hun lot over,

ze delen hun olie niet. Weigeren dat - pertinent.

Een open deur, gastvrijheid –

ook zo’n belangrijke waarde;

bereid zijn anderen hun fouten te vergeven,

opnieuw te beginnen...

Maar hier gaat de deur dicht en niet meer open.

Er klinkt een luid en duidelijk ‘NEE’!

Niks geen welkom, gastvrijheid, openheid, grenzeloze liefde, altijd weer een nieuw begin.

Wat moeten we
dan met dit verhaal?

Het is een dwars verhaal,
dat is duidelijk!

En als dwars verhaal zet het ons
aan het denken...

Want waar gaat dit verhaal
eigenlijk over?

In ieder geval
gaat het over licht,
over je lamp
brandend houden...
Over licht verspreiden
in het donker, in de nacht...
Matteüs heeft het daar in zijn evangelie
wel vaker over: over licht...
'Jullie zijn het licht van de wereld',
horen we Jezus in de bergrede zeggen,
'zet je lamp niet onder een korenmaat, maar
zet hem op een standaard, zodat hij licht geeft
voor ieder die in huis is...'.
Er is zoveel
donkerte in het leven van mensen,
zoveel wat zwaar is,
niet te dragen,
en dan is het zo nodig,
dat er mensen zijn die licht brengen,
en die dat blijven doen,
lichtjes ontsteken;
mensen die 't volhouden te hopen,
te dromen en lief te hebben...
Mensen die geloven
dat 'eens ooit' het licht het duister zal overwinnen...
Dat de zachte krachten
zullen winnen
in 't eind...

En het is heel
bijbels dat dit soort
'dwaze mensen'
door Jezus
wijs
wordt genoemd ...

Wijs en dwaas –
ook dat zijn woorden
die in het Matteüsevangelie
vaker klinken:
een wijs man
bouwde zijn huis
op een rots,

een dwaas man
bouwde zijn huis
op het zand...
En wijs
blijk je te zijn
als je niet alleen hoort,
maar ook doet...
Het is niet genoeg
om vroom 'Heer, Heer' te roepen,
zoals ook die dwaze meisjes doen:
geloof vraagt om
daden, om handen uit de mouwen,
zorgen, doen, liefde, actie...
En dan kan iedereen wijs zijn.
Dat heeft niet zoveel van doen met IQ of wat dan ook...

Iedereen wordt
geróepen om wijs te zijn...

De vijf dwaze
meisjes dachten misschien
dat ze het aan een ander over konden laten,
dat die vijf anderen wel het goede zouden doen,
licht zouden verspreiden,
en dat zij het dan niet hoefden te doen...
Dat is jullie verantwoordelijkheid.
Zij doen het al...

Maar 't werd wel
ook van hen
gevraagd...

Deze gelijkenis
zet ons stil bij de eigen verantwoordelijkheid,
de verantwoordelijkheid
van ieder mens voor
het goede...

Jij bent verantwoordelijk,
en die verantwoordelijkheid
is niet overdraagbaar
op een ander...

Die vijf
waren vergeten
dat ook zij nodig zijn
om licht te verspreiden...
Om het donker te verjagen...

En dat is jammer...
Met hen erbij
had de bruidegom
meer licht om zich heen
gehad...

(...)

Allemaal
zijn we nodig...
Zo hoog mogen we denken
van onszelf als mens...
Niemand is overbodig...

Alle tien...
10
is in de bijbel
een getal van volheid...
Tien geboden, tien vingers...

In de joodse traditie is de praktijk
dat een eredienst pas door kan gaan
als je met tien bent...
Je bent allemaal nodig...

Laat ik daar tot slot
een klein verhaaltje over vertellen:
het verhaal gaat
dat er in Frankrijk een dorp is,
waar een oud kerkje staat...
Er is geen stroom aangelegd,
en er zijn geen lampen...
Elke zondagavond
komt de gemeente daar samen.
En ieder die komt,
brengt zelf
een lichtje mee,
lampjes die al eeuwen lang,
van vader op zoon, van moeder op dochter,
doorgegeven worden...
Zo komt er,
als de kerkklok wordt geluid,
een stroom van licht op gang door het dorp heen.
Door de straten kronkelt er een sliert licht,
mensen op weg...
En ze blijven ook gaan,
want ze weten: als ik niet ga,
wordt het minder warm in het huis
van de gemeente, wordt het donkerder
onderweg.

Als het gaat
om het doen van het goede,
om het brengen van licht,
kun je er geen vijf
missen...

Dan kun je niemand missen,
zijn we allemaal
geroepen.
Wachet auf,
ontwaak, sta op, pak je lamp!
Amen.